

AB 1-0788

PLAN 22058

AB-1-0788

Betänkande och Förslag
till

Ekeby-Kvarnrudan torrlägningsföretag

i Söderby-Karl socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1936 av

Nils Risberg
Statens Lantbruksingenjör.

18

KOSTNADSFÖRLNINGSLÄNGD

Fastighet	Registreringsnummer	Mantal	Ä g a r e s n a m n.	E j s ö k a n d e	Värde		Värde		Förbätt-		Deltager i kostnaden					
					före företaget	öre	före företaget	öre	rings- värde	kr.	öre	med pro- cent	för torr- läggningen med		för förrätt- ningen med	
													kr.	öre	kr.	öre
Ekeby	27	3/8	Nils Fransson		1150	60	1908	50	757	90	7.49	708	93	35	01	
"	45 ⁸	1/25	Ernst Hallman		796	90	1490	-	693	10	6.85	648	35	38	01	
"	14	1/4	K. A. Karlsson		1596	-	3705	50	2109	50	20.85	1973	45	97	44	
"	15	1/4	Hemming Mattson		2080	70	3890	-	1809	30	17.88	1692	34	83	56	
"	33	1/4	" "		1204	-	2550	-	1346	-	13.31	1259	79	62	20	
"	12	1/4	Emil Matnygird		1466	40	2744	50	1278	10	12.64	1196	38	59	07	
Åkerbyga	17	0.13	J. Lödrin		21	-	30	-	9	-	0.09	8	52		42	
"	18	0.08	" "		1410	10	2861	50	1451	40	14.35	1358	23	67	06	
"	15	0.07	" "		1142	90	1804	-	661	10	6.54	619	01	30	57	
Summa					10868	60	20984	-	10115	40	100.00	9465	-	467	34	

Att deltagningskyldighet är grundad endast på värdet av den bitnad som vinnas genom av dikeringen uppkommande jordförbättring.

Ekeby den 17 augusti 1936
 Nils Persberg
 Statens Lantbruksskingsnär
 C. J. Carlsson
 Biträdande gode män

U t l å t a n d e .

Synemännens utlåtande rörande för-
bättrad utdikning av mark tillhörande Ekeby
och Skarberga i Söderby-Karl socken och
Stockholms län, avgivet vid sådan syneför-
rättning, som omförmäles i vattenlagen 10
kap. 32 och följande paragrafer.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring
5 km. norr om Söderby-Karl kyrka. Å bifogade översiktskarta
har avdikningsområde markerats med gul färg varjämte även ne-
derbördsområdet markerats med en blå linie. Avdikningsområdet
utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal
av sammanlagt 21,03 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet vatten-
system. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den
13 april 1922 med nr:ris betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens resolution av den 14 december 1935

förordnades undertecknad att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synerönnen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 10 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Ekeby-Kvarnrudan torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företaget berör ej något av de förhållanden, som omförmälas i Vattenlagen 7 kap. 38 och 39 §§.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagens utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synerönnen kunnat utrönas. Sökanden äger all i företaget ingående mark.

Företagets omfattning och avloppsdikenas lügen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes på hithörande plankartan upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. För områdets avdikning föreslås upptagande

av de avlopp, vilka på plankartan betecknats med A-B-C-D samt tvenne sidoavlopp på kartan betecknade med B-E och C-F. Avloppen hava jämväl markerats med tvenne jämnlöpande röda linier för öppen ledning och en tjockare röd linie för täckt ledning.

Vattenmängd och lutningsförhållanden m.m.

För huvudavloppet har nederbördsområdet nedan punkt 3 beräknats till 7.25 km.² och ovan samma punkt till 4.0 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har för huvudavloppet maximiavrinningen beräknats till 125 liter pr. sek. och km.² och medelavrinningen till 12.5 liter pr. sek. och km.² För sträckan nedan punkt 3 blir sålunda maximivattenmängden 0.90 m³/sek. och medelvattenmängden 0.09 m³/sek. och ovan punkt 3 blir maximivattenmängden 0.50 m³/sek. och medelvattenmängden 0.05 m³/sek.

För huvudavloppet föreskrives följande dimensioner:

a) sträckan 1-50-3

Å denna sträcka erfordras endast bottenrensning

b) sträckan 3-5

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 5-6+25

För denna sträcka föreskrives täckt ledning av

80 cm. betongkulvert i lutning 1.5:1000. Vid in- och utlopp

förstärkes ledningen på sätt ritningen utvisar och förses med

1 inspektionsbrunn i läge som såväl plan- som profilritningen

utvisar. För inspektionsbrunnen är särskild ritning upprättad.

Den täckta ledningen skall täckas av ett minst 1.0 meter tjockt

jordlager.

d) sträckan 6+25-11

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

e) sträckan 11-12+80

Bottenlutning 3.8:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

f) sträckan 12+80-13+42

Bottenlutning 16.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmängden kunna

avböras vid ett vattendjup av 0.90 meter och medelvattenmäng-

den vid ett vattendjup av 0.35 meter.

För sidoavloppen äro nederbördsområdena av mindre om-

fattning varför några särskilda hydrografiska beräkningar ej

ansetts erforderliga. För avloppet B-E föreskrivas följande

dimensioner:

a) sträckan 0-1

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) sträckan 1-2

Bottenlutning 5.2:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

c) sträckan 2-4

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

d) sträckan 4+6+4

Bottenlutning 2.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

För avloppet O-F föreskrives följande dimensioner:

Bottenlutning 3.4:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av sökandenas i företaget ingående mark.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs desamma nedslagna avvägningsspålarne angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av desamma framgå i övrigt av de upprättade sektionerna samt av grävningstabellen.

Broar.

I kostnadsförslaget har upptagits det antal broar som skola ombyggas på grund av företagets utförande. Desamma skola ombyggas på torrlägningsföretagets bekostnad på sätt särskild förslagsritning utvisar.

Det arbete, som erfordras för vägs iordningsställande sedan avlopp vunnits och erforderlig bro inlagts skall verkställas och även bekostas efter samma grund, som gäller för avloppens första upptagande.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrlägningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnadernas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ägoogradering varit nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Genom borrhning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ågofigurs upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt torrlagda ågofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden. För ågofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge höjdläge, ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som först efter upptagande av ytterligare avlopp d.v.s. sådan jord, som är belägen på längre avstånd från avloppen, vinner nytta av den i detta företag föreslagna diken en har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt. Det blivande värdet finnes infört för såväl fullt torrlagda som icke fullt torrlagda ågofigurer i kolumn 13 av värderings-

längden.

För beräkning av nuvarande värdet har den regeln följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös och sålunda komma genom fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggningssynpunkt förstgradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen, samt erhållits genom multiplicering av jordans värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenytan. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ågofigur med hänsyn till dess ytinnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt en areal av 21,03 hektar.

Dess blivande värde utgör	20.984.- kronor
" nuvarande " "	<u>10.868,60</u> "
Förbättringsvärde sålunda	10.115,40 "

Förbättringsvärde.

Jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen skall till Länsstyrelsen erläggas en avgift av 1,50 kronor för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 10.115,40 kronor skall till Länsstyrelsen erläggas ett belopp av 15,17 kronor och skall bestyrkt avskrift

av denna bestämmelse tillställas Länsstyrelsen. Vattendomstolsavgift skall erläggas så snart utlåtandet vunnit laga kraft.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan skall utgå endast för sträckan 3-8+25 av avloppet A-B-C-D och sträckan 2+50-3+50 av avloppet B-E, varför särskild jordersättningslängd härför upprättats och omfattar denna ersättning såväl ersättning för det intrång, som förorsakas genom att vallarna äro upplagda eller om vallarna bortföras, ersättning för det arbete, som erfordras för vallarnas bortförande.

Ersättning utbetalas i samband med slutligt uppgörande av räkenskaperna.

Med rätt till ersättning följer även skyldighet att hålla de uppkastade jordvallarna fria från ogräs.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid

framtida rensningar skall ej utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete äger han därefter åter fritt disponera över den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydighet, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handling. Av-

dikningsområdet utgöres av en samfällighet. Samfälligheten har betraktats som en avdelning och har i tabellen angivits att samtliga delägare äro skämda till företaget. All deltagningsskyldighet är grundad endast på värdet av den båtnad som vinnas genom av dikningen uppkommande jordförbättringen.

Synkostnaderna skola förskjutas av deltagarna och skola för dessa kostnaderna slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av synförhöllningskostnaderna finnes verkställd i ovanstående tabell.

Fixpunkter.

Gill ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av desamma finnas fixpunkter anbragta på sitt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola nog bevaras och ej döljas av jord eller annat. Skall sten eller berg, vara fixpunkt utsatt, sprängas, får detta ej ske förrän ny fixpunkt av lantbruksingeniör blivit utsatt. Borttages eller förändras desamma uppsåtligen är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i 13 kap. 14 § vattenlagen.

Arbetets utförande.

på grund av vad ovan anförts finna synemän-
nen skäligt medgiva tillstånd till företaget.

Företaget skall, om intressenterna vilja full-
borda detsamma, utföras i full överensstämmelse med det nu fram-
lagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen
och får börjas efter den 1 november 1936 och skall vara fullbör-
dat senast före den 1 november 1940. Har företaget icke bragts
till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfäl-
len. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företa-
gets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansö-
kan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång an-
stånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Då ingen delägare framställt yrkande om att
på egen mark få utföra dikeningen kommer företaget att utföras
gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för
handhavandet av med företaget förenade angelägenheter utses
en styrelse.

Val av styrelse skall anmälas till Länssty-
relsen. Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall sty-

relsen ofördröjligen göra anmälan därom till Länsstyrelsen.

Jämlikt vattenlagen 3 kap. 21 § är styrelseledamot ansvarig för
sina åtgärden.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Länssty-
relsen må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till
förfång för annan vidtagas.

Dikesjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl
vid deras första upptagande som vid framtida rensningar upp-
läggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya
avloppens kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga
ställen dock minst på var femtionde meter genomskäras för att
bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordval-
larna får ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vän-
da sidan än 1:1.

Avsyrning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras
under dess utförande, skall det avsynas eller inspekteras av i
länets tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av
vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessemellan erfordras rensas från anhopade slamp och värtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som gäller för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Allt underhållsarbete äger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters hörande. De nyuppförda broarnas underhåll skall bekostas av den eller de som förut haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras eller tålas och skall därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Härvid iakttages

att den skada, som förorsakas genom betande kreaturs eventuella nedtrampning av slänterna, betraktas som åverkan, varav följer, att denna skadas avhjälpande skall åligga den jordägare å vars mark nedtrampning sker. Kostnaden för skadans undanröjande skall sålunda ej betraktas som underhållskostnad.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras, kommer i enlighet med 10 kap. 75 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden besvär inlämnats till vattendomstolen.

Ekeby den 17 augusti 1936

Nils Risberg

Statens Lantbruksingeniör.

lagen föreskrivna tid hos Vattendomstolen anförda över den
syneförrättning, vid vilken förestående utlåtande avgivits;
betygar Stockholm i Österbygdens Vattendomstols kansli den

Ex officio:

Stämpel: 50 öre.

Rätt avskrivet betyga:

Sock. $\frac{1}{6}$ 38

300

37

DIARIE Nr 8838
K. LANTBRUKSSTYRELSEN
27 MAJ 1938

R a p p o r t

Över verkställd avsyning av torrlägningsföretag enligt förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen den

Företagets namn Ekeby-Kvarnrudan torrlägningsföretag i Söderby-Karl socken och Stockholms län.

Planen fastställd den 15 januari 1937

3,700

3,600

Lån från statens avdikningslånefond 5.060.- kronor

Statsbidrag från statens avdikningsanslag 4.990.- "

Styrelsens ordförande Emil Malmqvist, Ekeby, Söderby-Karl *leg.*

Kont. $\frac{17}{12}$ 37

Avsyningen verkställdes av assistenten

B. Almgren den 19 maj 1938.

Arbetet befanns därvid vara utfört i överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen med den ändringen att sträckan 2+85-3+40 å avloppet B-E utförts som täckt ledning, sträckan 2+85-3 med 18" cementrör och sträckan 3-3+40 med 15" cementrör i ~~fastställd~~ *Samma* bottenlutning *den där fastställda förlag* samt med inspektionsbrunn vid punkt 3. Bottenhöjderna vid 2+85 och 3+40 äro +3.94 och 4.00 respektive.

Den vidtagna förändringen utgöree förbättring av den ursprungliga planen. Kostnaden för arbetets utförande har ökats.

Företaget tillstyrkes till godkännande.

Stockholm den 25 maj 1938

L. E. R. S.
Statens Lantbruksingeniör.

meddel. nr 25401

Q. 1.25 * 25 = 31.3 ut/sock

0.031 km/...

15 km i bitar 0.5.1000 km 0.040 km/sock